

قوتايىتى - 2

نويز

رابەرى گروپ: نويز بگە لە پيئناوى تەرخانکردنى گروپەكەت و ئەم بەرنامەيەى ئامادەکردنى قوتايى بۇ خوداوەند.

بەشداريکردن

ئنجىلى يۇخەنا

بەنۆرە بەشدارى بگەن (يان لە پەراوى خەلۆەتى رۇحى تايبەت بە ھەر يەككە لە ئيوە) ئەو زانباريانە بخوینە كە لە يەككە لە خەلۆەتە رۇحىيەكان يان لە ئەنجامى ورد بوونەوتە لەو برگە كتيبييانەى كە بۆتان ئامادە كراوە (مەتتا 1:1 - 7:29) لەگەن رەچاوكردنى بەشداريەكان بەشيوەيەكى كورت بە پيى توانا. گوئ بگرن لە بەژداربووان، ھەروەھا بە ھەوالدەرانە مامەلەى لەگەلدا بگەن و پەسەندى بگەن، بەبى ئەوەى گفتوگۆى زۆرى لەسەر بگەن.

مەسىح 2 كۆرنسۆس 5:17

دەرخکردن

ئا رمان

<p>نیشانەى كتيبي لەپشت پەراوەكە بنووسەوہ</p>	<p>مەسىح (2 كۆرنسۆس 5:17) ﴿كەواتە ئەگەر يەككە لە مەسىحدا بىت، بەدبەينراويكى نوئيە، شتە كۆنەكان بەسەرچوون، ئەو تە بوونە نوئ﴾. (2 كۆرنسۆس 5:17)</p>	<p>ئايەتى دەرخکردن لەسەر پەراويك بەم شيۆەيە بنووسەوہ.</p>
--	---	---

1 پەيوەندى پۆلسى نيردراو لەگەل عيساى مەسىح چۆن گۆرا؟

پۆلسى نيردراو پيش ئەوەى رۆوبەرۆوى عيساى مەسىح ببيتەوہ كەسيكى تورە و توندەرە بوو. ناسينى ئەو بە عيساى مەسىح تەنھا ناسينەوہيەكى مرويى بوو (بەپي جەستە)، واتا لە بۆچورنى جيھانەوہ (دەروانيە عيساى مەسىح) (16) يان بە پيى پتوانەكانى جيھان. بەداختكى گرانشەوہ جيھان بەپي ديمەنى دەرەكى فەرمارەوايى لەسەر مەرۆف دەدات ئەك بەپي كەسيكى راستەقىنەيان و خاوينى دليان. جا لەبەر ئەوەى عيساى مەسىح دارتاش بوو، قايىل نەبوون ببيتە مامۆستايان. ھەروەھا لەبەر ئەوەى لە قوتابخانەيىكى ئايىنى جوولەكە فير نەبوو، دانايىيەكەيان رەتكردەوہ. لەبەر ئەوەش كە ھاوپيى باجگر و گوناھكاران بوو، بە گوناھكار ناويان دەھينا. بۆيە عيساى مەسىح بە فريسيەكانى وت: ﴿بەلام ئيوە نازانن لە كوئوہ ھاتووم يان بۆ كوئى دەرۆم. ئيوە بەپي جەستە حوكم دەدەن، مەن كەس حوكم نادەم﴾ (يوخەننا 8:14-15) بەلام پۆلسى نيردراو لە كاتى باوہرھيتانى رۆوبەرۆوى عيساى مەسىح بووہوہ (كردار 12:18-26). لەو كاتەو، پۆلسى نيردراو بەو شيۆەيە تەماشاي عيساى مەسىحى نەكرد وەكو پيشتر تەماشاي دەكرد.

2 واتاي چى دەگەيەنيت ((لە مەسىح بيت))؟

لە تيپروانيىنى خوداوە، مەرۆف بۆ دوو چين دابەش دەبيت. يان ئەوہيە (لە مەسىحدا بن)، يانيش (لە جيھان). پرسيارە گرنگەكەيش ليترەدا ئەوہيە: (ئاي تۆ لە مەسىحدا؟) بە شيۆەيەكيت: (ئاي دووبارە لەدايك بوويتە؟) (ئاي رۇحى پيرۆز لە ناختدا نيشتەجى بووہ؟) (2 كۆرينسۆس 13:5) (ئاي تۆ دروستكراويكى نوئى؟) ئاي شتە كۆنەكان بەسەر چوون؟) (ئاي ھەموو شتيك نوئ بوونەوہ؟) ئەمەيە كە (2 كۆرنسۆس 5:17) باسى دەكات!

ئەو شيۆزەى كە بە ھۆيەوہ دەتوانى (لە مەسىحدا بيت) ئەوہيە كە باوہر بە عيساى مەسىح و مردن و ھەستانەوہكەى بينيت كە لە پيئناوى تۆدا بوو. بە ھۆى باوہرھيتان بە مردنى عيساى مەسىح و ھەستانەوہكەى، مەرۆف دەتوانيت يەكگرتوو بيت لەگەلى. بۆيە، كاتيەك كە مەرۆف باوہر بە عيساى مەسىح دنييت (لە مەسىحدا دەبيت).

رستەى (لەمەسىح) كورتترىن ناوئەزەندە كردنە بۆ رزگاركارى مەسىحى. ئەمە رستەيەكى كورته كە دەولەمەندى رزگاركارى مەسىحى پيشان دەدات كە سەرجم فەرھەنگەكانى زمان توانى گوزارشتكردنيان لەسەر نيبە. عيساي مەسىح و ئەوئەى لە پيشاوتدا ئەنجامى دا ئەوئە ديارى دەكەن كە چۆن دەبىت.

بۆ نمونە، كاتىك كە عيساي مەسىح مرد، ژيانى پىت بەخشى. ھەرئەھە كاتىك كە گوناھەكانى تۆى لەئەستۆى خۆى گرت، گوناھەكانت نەمان و پيشاوانىت راگەيەندرا، ھەتھەتايە سەرکۆنە ناكىت. كاتىكيش عيساي مەسىح لە نيو مردووان ھەستايەو، روحي تۆ ھەستايەو و سەرلەنوئى لەدايك بووى، جەستەشت لە مردن ھەلئەستەيتتەو لە كاتى دووبارە ھاتنەوئەى عيساي مەسىح.

لەبەر ئەوئەى عيساي مەسىح تاقە كەسە كە خدا پىي شاد بوو، خوداي باوھەكيش ئىستا پىت شاد دەبىت.

لەبەر ئەوئەى عيساي مەسىح شەيتانى بەستەو، دەتوانى رووبەرپووى شەيتان بىتتەو لە كاتىكدا كە عيساي مەسىح خەلكى لە پادشاھەتەى تارىكى بۆ پادشاھەتەى رووناك دەگوازىتتەو. لەبەر ئەوئەى عيساي مەسىح خۆى راستىيە، ئىستا تۆ راستىيە دەربارەى خۆت و جىھان و ئايندە و خدا دەزانىت.

لەبەر ئەوئەى عيساي مەسىح تاقە مىراتگرە، ئەوئە لەگەلئەدا بەشدارى دەبىت لە مىراتى ئاسمانى نوئى و زەوى نوئى. لەبەر ئەوئەى عيساي مەسىح پادشاھى پادشاھەتەى خودايە، ئەوئە تۆيش لەگەلئەدا فەرمانرەوايى دەكەيت.

بەم شىوئەيە، ھەموو كەسيك لەم جىھانەدا ئەگەر بىھوئەت دەتوانىت (لە مەسىحدا) بىت. ھەموو ئەوئەى لەسەرپىتتەى تەنھا باوئەى بە عيساي مەسىح بىنىت و دل و ژيانى رادەستى بكات. بۆيە، باوئەرپەيتنە بەوئەى كە مرد تاكو لە گوناھەكانت خۆش بىت،

3 ئەو شتە كۆنە چىن كە نەمان؟

بەدبەيتراوى نوئى ئەوئە دەگەيەنئەت كە (شتە كۆنەكان نەمان). لە زمانى يۆنانى ئەم رستەيە بە شىوئەى رابردووى ئاسان دەوتريت تاكو گوزارشت بكات لەسەر ئەوئەى كە شتە كۆنەكان لە كاتىكى ديارىكرادا نەمان كە ئەوئەى كاتى تاقىكردنەوئەى لەدايكبوونى نوئەيە. ئەو شتە كۆنەكان كە نەمان برىتەن لە جىواوئەى كۆنەكان و فەرمانە كۆنەكان و بىرۆكە ھەلەكان و كۆيلەيى ھەندىك دابنەرپىتتەى پيش دووبارە لەدايكبوونى مرۆف. عيساي مەسىح لەجىاتى گوناھەكانى ھەموو باوئەردارىك مرد. (1پەترۆس2: 24). بۆيە، ھەر باوئەردارىك بووبە بەدبەيتراوئەى نوئى. باوئەردارى مەسىحى لە پاش باوئەرپەيتنەى ئىتەر بۆ خۆى ناژىت، بەلكو بۆ عيساي مەسىح دەژىت كە لەپيشاويدا مردووە (2كۆرنسۆس5: 15). ئەمە ئەوئە دەگەيەنئەت كە پەيوئەندى لەگەل خۆيدا كۆراو. ھەرئەھە، ناروانئەتە عيساي مەسىح لە تىروانىنى دونيايەو (2كۆرنسۆس5: 16). ئەمەيش ئەوئە دەگەيەنئەت كە پەيوئەندى بە عيساي مەسىحئەوئە كۆراو. ھەرئەھە، تىروانىنى باوئەردار بۆ كەسانى تريش كۆراو (2كۆرنسۆس5: 16) چونكە بەو شىوئەيە تەماشايان دەكات كە دەروونئەكى بەنرخن و مەسىح لە پيشاواندا مردووە.

4 ئەو شتە چەكان كە بوون بە

بەدبەيتراوى نوئى ئەوئەيش ئەوئە دەگەيەنئەت كە (ھەموو شتىك تازە بووئەو). لە زمانى يۆنانى ئەم رستەيە بە شىوئەى رابردووى ئاسان دەوتريت تاكو گوزارشت لەسەر ئەوئە بكات كە شتە كۆنەكان تازە بوونەو و بەو شىوئەيەش دەمىنئەوئە لە ئىستا و لە ئايندەدا. تازەگەرى شتە تازەكان لە عيساي مەسىحدا جىواوئە لەو شتە تازانەى كە دەيكەن و بە تىپەرپوونى رۆژگار جوانى و دلگىرپىيەكانيان لەدەست دەدەن. بەدبەيتراوى نوئى بەسەر ناچىت، تىك ناچىت، نافەرتىت (1پەترۆس1: 3-4)، بەلكو تازە گەريەكە تاهەتايە بەردەوام دەبىت! ئاي ژيانى نوئى لەگەل عيساي مەسىحدا چەند خۆشە! چىتەر باوئەردار ھەولئە دەرخردنى شەرىعت نادات (غەلاتيا 6: 14-15)، بەلكو بە نىعمەتەى خودا دەژىت (يۆحەننا1: 16-17)، ھەرئەھە ژيانئەكى لەخواترئەش دەژىت لە پەيوئەندىيەكانى لەگەل كەسانى تردا و ژيانئەكى پىرۆز لە پەيوئەندى لەگەل خودادا دەژىت (ئەفەسۆس4: 24). ھەرئەھە، .

ژیانی به پیتی پلانی خودا ده گوزهرینیت و ناگاداره له جیبه جیگردنی پلانی خودا له ریگای تهو کاره چاکانهی که خودا رایسپاردوه ته نجامی بدات (ته فه سۆس 2: 10).

پا دهرخکردن پیداجوونهوه

1. بنووسه: نایه ته کتیبییه کان له سهر کاغزیکی نوی بنووسه یان له ناو پهراوی تیبینییه کان.
2. دهرخکردن: نایه ته کتیبییه کان به شیوهیه کی راست دهرخ بکه. مه سیح: (2 کۆرنسۆس 5: 17).
3. پیداجوونهوه: گروپه که دابهش بکه گروپی دووانی، ههر که سیک دلنیا بیت له وهی هاوړیکه ی نایه تی دهرخکردوه.

وانه ی خویندنه وهی کتیبی پیروژ

جیاوازی خوښه ویستی مه سیحی چیه؟ 1 کۆرنسۆس 13: 1-13

شیوازی پینج ههنگاوی خویندنه وهی کتیبی پیروژ به کار بهینه بو ته وهی (1 کۆرنسۆس 13: 1-13) بیکه وه بخوینن.

ههنگاوی 1 بخوینه

بخوینه. با بیکه وه (1 کۆرنسۆس 13: 1-13) بخویننه وه. با به ریز ههر که سیک نایه تیک بخوینتته وه تا وه کو ته واو دهین له خویندنه وهی برکه کتیبییه که.

ههنگاوی 2 بدۆزه

بیرکه رهوه: تهو راستیه چیه که پیت وایه گرنگه له م برکه یه دا؟ تهو راستیه چیه که چوه میشک و دلته وه له م برکه کتیبییه دا؟

بنووسه: یه ک یان دوو راستی بدۆزه که لییان بگهیت. بیریان لیبکه ره وه و پاشان بیروکه کانت له پهراوه که تدا بنووسه. به شداریکردن: (پاش ته وهی ئەندامانی گروپه که هه ندی کات به بیرکردنه وه و نووسین به سهر ده بن، بیروکه کانتان به شدار بکه ن). به شداری تهو شتانه بکه یین که هه ریه کیک له ئیمه دۆزییه وه. (ته مانه ی خواره وه چند نمونه یه که سه باره ت بهو شتانه ی که دۆزیویانه ته وه. له بیرت بیت له ههر گروپیکه ی بچوک، ئەندامانی گروپه که به شتی جیاوازه شداری ده کهن، و گرنگ نییه هاوشیوهی یه ک بن).

دۆزینه وهی 1 راستی په سه ند کراو به لامه وه تهو راستیه یه که له (1 کۆرنسۆس 13: 1-13) باس کراوه. لیته دا پۆلسی نیترداو خوښه ویستی مه سیحی له گه ل ههوت شت به راورد ده کات که خه لکی له جیهاندا به ریزه وه ته ماشای ده کهن (قسه کردن به زمانه کان، به هریه ی پیشینی کردن، ناشکراکردنی نه یینییه کان، زانستی، باهر، یارمه تیدانی هه ژاران، له گه ل خۆبه خشین له پینا و گه شه کردنی پادشایه تی خودا). به لām ته گهر توانای ئەنجامدانی هه موو ئەم شتانه م هه بوو و خوښه ویستیم نه بوو، ته وه من هیچ نیم! نه شتوانی هیچ شتیکی به نرخ ته نجام بدهم. ته گهر وتارییژیکی به هره داریش بووم و به قسه کام کاریه گهریم له سهر بۆچوونی خه لکی هه بوو، به لām خوښه ویستیم نه بوو، ته وه وشه کام له کۆتاییدا پوچ و بی سوود ده بن و جیی باوه ری هیچ کهس نابن. ته گهر هه موو پاره کانیشم به هه ژاران به خشی، به لām خوښه ویستیم نه بوو، ته وه هیچم نه کردوه و ته نها ویزدانه م خامۆش کردوه، یان هه سته کام به رامبه ر به هه ژاری و نه هامه تی نه وان بیهۆش کردوه. هه ره ها ته گهر بسم به خزمه تکاریکی گه رۆک و فیداکاریکی مه زم پیتشکه ش کرد، تا راده ی چه وسانه وه وه و شه هید بووم، به لām خوښه ویستیم نه بوو، ته وکات هیچ سوودیکم ناییت! به م شیوه یه، ته گهر خوښه ویستیم نه بیت، هه موو تهو قوربانیه یانه نرخه راسته قینه یان ناییت.

دۆزىنەۋەي 2 راستى پەسەند كراۋ بەلامەۋە ئەۋ راسئىبىيەتە كە لە (1 كۆرنسۇس 13: 1-13) باس كراۋە. پۇلىسى نىردراۋ دەلىت خۇشەۋىستى مەزىنە شتە لە ژيانى باۋەردار. ھۆكارىشى ئەۋەيە كە تاھەتايە بەردەۋام دەبىت. لە ئايەتى 8 دەلىت: ﴿خۇشەۋىستى ھەرگىز ناكەۋىت﴾، ئەۋەش ئەۋە دەگەيەنەت كە ئەۋ خۇشەۋىستىيە ناۋەستىت. ئەۋ شتانەش كە خەلكى لە جىھاندا بە گىرگىزىن سامانى خۇيانى دەزانن، ھەمورى دەروات. كاتىك پىشېننىيە كان تەۋاۋ دەبن، ھەمورى دەۋەستىت. كاتىك ئەركەكى تەۋاۋ كىرد، ھىچى نامىنەت تاكو بىلەت. ھەرۋەھا زمانەكانى خەلكى و فرىشتەكانىش دەۋست. تەنانەت ئەۋ زمانەش كە بەشى 13 لە يەكەم نامەي پۇلس بۇ باۋەردارانى كۆرنسۇس نووسراۋە (زمانى يۇنانى) كە ئىستاكە بەكار ناھىنەت. ھەرۋەھا، زانىارى رىز و شكۆمەندى دەبىت بەۋ ئەندازەيەي كە خەلكى سالانىكى زۆر لە ژياناندا لە قوتاجانە و كۆلىتەكاندا تەرخان دەكەن تاۋەكو لە پىناۋ ۋەرگرتنى زانىارى. ھەرۋەھا رۆژانە چەند كاتىمىرەك سەرقالى خويىندەۋەي رۆژنامە و تەماشاكردنى تەلەفىزىۋن دەبن تاكو زياتر گەشە بە زانىارىيەكانىان بەن. بەلام سەرجم زانىارىيەكانى جىھان رۆژىك دىت ھەمورى دەۋەستىت. رۆژنامەكانى دويى دەسوتىرەن، كىتەبەكانى زانست كە پىش دە سال چاپ كراۋن ئىستاكە بەكەلكى بەكارھىپان ناين بەھۆي پىشكەۋىتنى زانستەۋە. بۆيە، ھەمو زانىارىيەك دۋاي ماۋەيەك كۆن دەبىت و كەلكى بەكارھىپاننى نامىنەت. پۇلىسى نىردراۋ دەيتۋانى نمونەي زياتر بەھىنەت. ئەۋ باسى سەرکەۋىتنى نەكرد، يان دەسەلات، يان ناۋبانگى. بەلام بەھەر حال، كاتىك دىت كە ھەمو ئەم شتانە تىيدا دەۋەستىت و نرخبان نامىنەت. بەلام مەبەستى پۇلىسى نىردراۋ ئەۋە نىيە كە ئەم شتانە ھەلەن، بەلكو مەبەستى ئەۋەيە كە بەردەۋام نابن. بۆيە، پىۋىستە دەروۋنى نەمر شتى نەمرانە پىشكەش بكات. سى شتى نەمر ھەيە كە ئەمانەن: باۋەر، ھىۋا، خۇشەۋىستى. بەلام خۇشەۋىستى لە ھەمورى مەزىنە چۈنكە ﴿خودا خۇشەۋىستىيە﴾.

3 ھەنگاۋى ھەندى پرسىيار بکە

بىر كەرەۋە: ئەۋ پرسىيارە چىيە كە دەتەۋىت ئاراستەي ئەم گروپەي بکەيت سەبارەت بەم بىرگە كىتەبىيە؟ با ھەۋل بەدەين ھەموۋ ئەۋ راستىيانە تىبگەين كە لە (1 كۆرنسۇس 13: 1-13) ئامازەي پىكراۋە و پرسىيارى ئەۋ شتانە بکەين كە ھىشتا لىي تىبەگەشىتۋىيە.

بنووسە: ھەۋل بەدە بە روۋنترىن شىۋە پرسىيارەكەت ئامادە بکەيت. پاشان لە پەراۋەكەت تۆماریان بکە.

بەشدارىكردن: پاش ئەۋەي ئەندامانى گروپەكە ھەندى كات بە بىر كىردنەۋە و نووسىن بەسەر دەبەن، داۋا بکە لە ھەر كەسىك پرسىيارىك ئاراستە بكات).

گفتوگوبكە: (دواتر ھەندى لەم پرسىيارانە ھەلەبۆتەرە و ھەۋل بەدە لە رىگاي گفتوگۆكردن لەگەل گروپەكەت ۋەلامىان بەدەيتەۋە).

ئەمانەي خوارەۋە چەند نمونەيەكن دەربارەي چەند پرسىيارىك كە لەۋانەيە ئەندامانى گروپەكەت ئاراستەي بکەن و ھەندى تىبىنى گىرنگ بۇ بەرپۆەبىردنى گفتوگۆكە دەربارەي پرسىيارەكان.

1 پرسىيارى (4: 13) مەبەست چىيە لەۋەي ﴿خۇشەۋىستى پىشۋەرتىيە﴾؟

تىبىننىيەكان: خۇراگرى ئەۋ خۇشەۋىستىيە كە ئامادەيە لەسەرخۇ و چاۋەروان بىت. پۇلىسى نىردراۋ باسى خۇراگرى دەكات بەۋ پىيەي كە بەشى يەكەمى خۇشەۋىستىيە، زۆرجار خۇشەۋىستى لىرەۋە دەستىدەكات. خۇشەۋىستى بەزۆر سۆزدارى ناسەپىنەت، بەلكو چاۋەرپى دەكات بۇ ئەۋەي سۆزدارى پىشان بەدات. ھەرۋەھا خۇشەۋىستى روۋ نانىت بۇ ھەلسوۋكەوت كىردن بەشىۋەيەكى ھەرپەمەكى، بەلكو چاۋەروانى رىنمايەكانى خودا دەكات بۇ پىشاندانى خۇشەۋىستى. بەم شىۋەيە، خۇراگرى لغاۋىكە خودا بەكارى دەھىنەت بۇ گوزارشتكردن لە خۇشەۋىستىيەكەي. خۇراگرى ۋا لە باۋەردار دەكات چاۋەروانى خودا بكات بۇ ئەنجامدانى ھەر كارىك لە ژيانى خەلكداۋ لە بارودخەكاندا. كاتىكىش خۇراگرى ھامان دەدات بۇ چاۋەروان كىردن، گوزارشت لە خۇي دەكات لەرىگاي روچە لەسەرخۇ و نىيانەكانمانەۋە. باۋەردارى خۇراگر ھىلاكى و ئازار و لاۋازى كەسانى تر قىبول دەكات بەبى ئەۋەي ھەست بە سوۋكايەتى و داروخان و تورپىي بكات.

پرسىارى 2 (4:13) مەبەست چىيە لەوھى ﴿خۆشەويىستى نىيىيە﴾؟

تېيىنىيە كان: نىيىنى خۆشەويىستى كارايە. نىيىنى بەدوۋى شىۋازىنىڭدا دەگەرپىت كە بەسوود بىت و تواناى ئەنجامدانى كارى چاكەى بداتى. كىتئىيى پىرۆزىش باسى ئەو دەكات كە عىساي مەسىح لە شىۋىنىكەو بە شىۋىنىكى تر دەگەرپا بۇ ئەنجامدانى كارى چاكە (كردار: 10:38). نەخۆشى چاك دەكردەو و خەلكى لە رۇحى درندە رزگار دەكرد و مۇدەى خۆشى بە ھەزارە كان دەدا (مەتتا: 11:4-5). بەم شىۋەيە، باوپردارى نىيان باوپردارىكى خۆشەويىست و بەرپەشت و كەم سكاللا و كەم رەخنەيە. ھەرچەندە تۆ ناتوانى بىيىتە ھاوپىتى ھەموو كەسىك، بەلام دەتوانى لەگەل ھەموو كەسىك نىيان بىت (فيلپىيى 4-5). نىيىنى ھانى مەرۇف دەدات بۇ بەكارھىنانى ھەموو ساتىك و ھەموو دەرەفەتتىك بۇ رازىكردنى كەسانىتر (بەلام بىگومان نەك لەسەر ئەستۆى خودا). بۆيە كەسىك فەرموۋى: (من تەنھا يەك جار ئەم ژيانە دەگوزەرىنم، بۆيە، كار بۇ ئەنجامدانى ھەمووچاكەيەك دەكەم، ھەرۋەھا پىشاندانى ھەموو نىيىنىك لەبەرامبەر خەلك. لەم ساتەشەو دەستبەكار دەم لەئەنجامدانى ئەم كارە بەبى خاۋى و دواخستىن چونكە من جارىكىتر لەم ژيانەو تىپەر نالم!).

پرسىارى 3 (4:13) مەبەست چىيە لەوھى ﴿خۆشەويىستى نىيە﴾؟

تېيىنىيە كان: ئەو خۆشەويىستىيە شاناكى نەبىت خۆشەويىستىيە كە رازىيە بەوھى كە ھەيەتى، ھەرۋەھا خۆشەويىستىيە كە كە نافەوتى سەربارى ھەبوۋنى مەملانى لەنىۋان تۆۋ كەسانى تردا. كاتىك ھەول بەدەت كارىكى چاكە بىكەيت، تېيىنى دەكەيت كەسانىكىتر ھەن تواناى ئەنجامدانى ئەو كارەبانە لە تۆ باشتر ھەيە. ئايا شانازىيان پىدەبەيت و بە ھىۋاى ئەو دەبىت كە ئەو بەھرانەيان لەدەست بەدن تاوەكو تۆ لەوان باشتر بىت؟ بەم شىۋەيە، واتاى شاناكى ئەوھەيە كە ھىۋادار بىت ئەوھى كەسانىتر ھەيانە نەمىنىت تاوەكو لەوان باشتر بىت (ئەگەر بەھرە بىت، يان پارە، يان شىكۆمەندى، يان پىنگەي كۆمەلەيەتى، يان ھەر شىتتىكىتر). بەلام خۆشەويىستى مەسىحى راستەقىنە، خۆشەويىستىيە كە رازىيە بەوھى ھەيەتى و سوپاسى خودا دەكات لەسەر ئەوھى ھەيەتى و ئەوھى دەتوانى ئەنجامى بدات. ھەرۋەھا خۆشەويىستىيە كە رىز دەكرىت لەوھى كەسانىتر ھەيانە و ئەوھى دەتوانن ئەنجامى بەدن.

پرسىارى 4 (4:13) مەبەست چىيە

لەوھى ﴿خۆشەويىستى شاناكى نىيە﴾؟
تېيىنىيە كان: ئەو خۆشەويىستىيە شاناكى ناكات خۆشەويىستىيە كە خۆبەكە مزانە. خۆبەكە مزانىش ئەو خۆشەويىستىيە كە لەپاش ئەنجامدانى كارەكەت دەردەكەوئىت. كە پىۋىستەيە لەپاش دەرختىنى خۇراگرى و نىيانى و دەستكراۋەيى. باوپردارى خۆبەكە مزان بىدەنگى دەپارزىت و ئەوھى ئەنجامى داۋە لەبىرى خۆيى دەباتەو. زىدەپروۋى ناكات لە مەزەندەكردنى توانا و كارە ئەنجامدراۋەكانى، وئىنەيەك لەلاى كەسانىتر لەسەر خۆي بەجىناھىلىت، ھەولپىش نادات بۇ خۆدەرختىن و سەرنج راكىشان بۇ لاى خۆي.

پرسىارى 5 (4:13) مەبەست

چىيە لەوھى ﴿خۆشەويىستى لووتبەرزى نىيە﴾؟
تېيىنىيە كان: ئەو خۆشەويىستىيە لووتبەرزى نىيە خۆشەويىستىيە كى خۆبەكە مزانە پىش ئەنجامدانى كارەكەي. ئەو ھەنگاۋە نانىت بۇ جاردان لەسەر لايەنە بەھىزەكانى و شاردنەوھى لايەنە لاۋازەكانى. ئەو خۆشەويىستىيە كى راستى و لەبەر چاۋە دەربارەى ئەوانەي كە ئەنجامى دەدات، ھەرۋەھا شاناكى بە گىرنگى خۆي و سامان و دەستكەوتەكانى. ھەرۋەھا خۆي لە كەسانىتر نادۆزىتەو و لە ناستى كەسانىتر كەم ناكاتەو.

پرسىارى 6 (5:13) مەبەست چىيە

لەوھى ﴿خۆشەويىستى بەدەرپەشتى نىيە﴾؟
تېيىنىيە كان: ئەو خۆشەويىستىيە كە بە بەدەرپەشتى ھەلسووكەوت ناكات، خۆشەويىستىيە كى بەرپەشتە. لىھاتنى ھەلسووكەوتكردنە بە شىۋەيىكى باش لە رىۋرەسمە كۆمەلەيەتتە جىاۋازەكان و كارە بچووكەكان، لە سەرچەم رىۋرەسمەكان بەبى جىاۋازى. لىھاتنى واتەي رەۋشتى بەرز دەگەيەنىت، لەگەل نىيانى و رەچاۋكردنى ھەستەكانى كەسانىتر و نىيانى لەگەل كەسانى تردا، ناسكى دەربىرىنى ھەست بەرامبەر بە دابونەرىتى كەسانىتر و كلتورىيان و ھەولدان بۇ دابىنكردنى پىداۋىستىيەكانىيان. بەھۆي لىھاتنى دەتوانى تىكەلئى ھەموو كۆمەلگەيەك بىت.

پرسىارى 7 (5:13) مەبەست چىيە لەوەي ﴿خۆشەويىستى بۇ خۆي داوا ناكات﴾؟

تېبىنىيە كان: ئەو خۆشەويىستىيەي ھەول بۇ بەرزەۋەندىيە تايىبەتە كانى خۆي نادات خۆشەويىستىيەكى خۆيىستى نىيە. واتا خۆشەويىستى لە پەپرەۋەردى مافە كان دەگەيەنەت. بۇمورنە ئەگەر كەسى خۆيىست نەبىت خۆشەويىستىيەكى ناكاتە قوربانىي لەپىناۋ دەستەبەر كەردى مافە كانى، ھەولەش نادات بۇ دەستەبەر كەردى شتى مەزن بۇ خۆي، چونكە دەزانەت مەزنى لەناۋ ھىچ شتەكدا نىيە. بەلكو تەنھا لە كەسى خودادا ھەيە. ھەرۋەھا كەسەك خۆيىست نەبىت ھەولەي بلاۋ كەردنەۋەي پادشاھەتەي خودا لە ھەموو شوپەنەك دەدات، دوور لە ھەر ئاۋاتەك تايىبەتەي ۋەك: پۇست، دەسەلات، ناۋبانگى، پارە، ھەموو شتەكەي بەچىت. ھەولەش نادات بۇ بەرزەۋەندىيە تايىبەتەيە كانى، ھەولەي قۇستەنەۋەي كەسانى تىرىش نادات بۇ ھەر ھۆكارەكەي بىت. خەلكى لە جىھاندا ھەول بۇ دەستەبەر كەردى خۆشى دەدەن بەۋ پراۋىيەي كە خۆشى بەھۇي دەستەبەر كەردى شتەۋە دەبىت، ھەرۋەھا دەستەبەر كەردى باشتىن خۇمەتگوزارى. بەلام لە راستىدا، خۆشەويىستى راستەقىنە لە بەخشىن ۋ خۇمەت كەردى كەسانى ترەۋە دەبىت. عىساي مەسىح فەرمۇي: ﴿ئەۋەي دەيەۋەت لەناۋ تاندا بىتە گەرە، با بىتە خۇمەتكار تان﴾ (مەتتا 20:26).

پرسىارى 8 (5:13) مەبەست چىيە لەوەي ﴿خۆشەويىستى زوۋ توۋرە نايىت﴾؟

تېبىنىيە كان: ئەو خۆشەويىستىيەي زوۋ توۋرە نايىت خۆشەويىستىيەكى نىانە. واتاى نىانى خۆشەويىستى چەسپاۋە ناخ ۋ سىروشتى مۇۋە. ھىچ شتەك لە مۇۋەدا پۇرخىنەر نىيە ۋەك سىروشتى توۋرەي. لەبەر ئەۋەي دەتوانەت ھەموو پەيۋەندىيەكى خىزانى ۋ كۇمەلگا پۇرخىنەت. ھەرۋەھا ھاسەرگىرى ھاۋرەپتەي لەناۋ دەبات، واتا مەزنىن ھىزى پۇرخىنەرە لە مۇۋەدا. سىروشتى توۋرەي ئەم شتەنە لەخۇ دەگرەي (دەندەي، لوۋتەرزى، خۇپەرسى، كەللەپەقى، نەبوۋنى لىخۇشەۋىن). سىروشتى توۋرەي زۇر جار نامازە بە بوۋنى كىشەي قولتەر لە دەروۋنى مۇۋەدا دەدات. ئەو سىروشتە بوۋنى بىرىنى قول ئاشكرا دەكات. ئەو بىرىنەش پۇرەنگە لەبەر كاتەكدا سەرھەلەت بەبى ئاگادار كەردنەۋەيەكى پىشەۋەت. ھەرۋەھا دىك ئاشكرا دەكات كە بەتەۋەتەي نەگۇرابىت يان بەتەۋەتەي گۇپرايەلەي خودا نىيە. ناشتوانىن سىروشت ۋ ھەۋەسە توندە كانمان بەرەۋەشت بەبى ئەۋەي ھەموو بەشەك لە ژيانمان بۇ عىساي مەسىح تەرخان بەكەين. ئەۋەك، خۆشەويىستى لە دىت ھەلدەۋەتەي ۋ بەتەۋەتەي دەروۋنت پۇر دەكات. لەسەر خۇيەي ۋامان لىدەكەت بازار ۋ شەكەنجە قبول بەكەين كە پۇرەنگە بەھۇي كەسانى ترەۋە يان بەھۇي بارودۇخەۋە توۋشمان بىت. بەم شىۋەيە، كەسى لەسەر خۇ زوۋ دەمارى ناگىرەت، بەشىۋەيەكى نەرتىش ھەلسوكەۋەت ناكات، تەماشاي قسەۋ كەردارى كەسانى تىرىش ناكات ۋەك ھىرشەكەي تايىبەتەي كە ئاراستەي كرايىت.

پرسىارى 9 (5:13) مەبەست چىيە لەوەي ﴿خۆشەويىستى خراپە تۇمار ناكات﴾؟

تېبىنىيە كان: ئەو خۆشەويىستىيەي خراپە بۇ كەس ناسەپپەنەت خۆشەويىستىيەكى لىبوردەيە. خۆشەويىستى لىبوردەيەش واتا بەردەۋامى خۆشەويىستى دەگەيەنەت سەربارى پەيۋەندىيە دەرۋەرەۋە كان. ھەندەك كەس لىستى دەرۋەرەيە ھەيە كە ھەموو ھەلە كانى كەسانى تىرى تىدەيە كە دەرھەقىان ئەنجاميان داۋە. بۇيە، ھەموو كاتەك نىگەرەنى خۇيان دەردەپەن، داكۇكى لە چاكەي خۇيان دەكەن ۋ ھەولەش دەدەن بىتەنە لايەنگرى خۇيان دۇي لايەنى بەرامبەر. ئەۋانە كەسانىكەن توۋشى دەروۋن تالى بوۋنە. لە (غىبرانىيە كان 12:15) دەخۇيىنەۋە كە ئەۋەكەسانەي توۋشى دەروۋن تالى بوۋنە دەتوانن بىنە ھۇي كىشەكەي زۇر، ھەرۋەھا زىان بە كەسانى تىرىش دەگەيەنەن. ئەۋانە گومانىيان لە ھەموو كەسانى دەروۋبەرى خۇيان ھەيە، دەشكەت بىنە ھۆكارى پۇرخاندىن پەيۋەندىيە كان ۋ ھەرۋەھا تىكەدانى بارودۇخ بە دوۋژمانى ۋ پۇرپاگەندە ۋ قسە بەدەمەۋە كەردن. ھىچ شتەكەش جگە لە خۆشەويىستى خودا تىۋاناي چاكەردنەۋەي ئەۋە جۇرە كەسانەي نىيە. كاتەك مۇۋە لەۋە بگات كە خودا لە ھەموو گوناھە كانى خۇشەۋىستى، ئەۋەش تىۋاناي دەبىت لەكەسانىتەر خۇشەۋىستى ۋ خراپە كانىيان لەياد نەمىنەت. خۆشەويىستى لىبوردەيە دەتوانەت لە خراپە خۇشەۋىستى ۋ لە بىرى بگات. ھەرۋەھا خاۋەنەكەي بازار ۋ نىگەرەن ناكات، ھەولەي تۇلەسەندەۋەش نادات، بەردەۋامىش نايىت لە ياد كەردنەۋەي ھەلە كانى كەسانىتەر.

پرسیاری 10 (13: 6) مەبەست چىيە لەو دەى **خۆشەويستى** بە

خراپە دڤخۆش نايىت، بەلكو بە راستى دڤشاد دەبىت؟

پرسیاری 11 (13: 7) مەبەست چىيە لەو دەى

خۆشەويستى بەرگەى ھەموو شتىك دەگرىت؟

تېيىنيەكان: خۆشەويستى داپۆشىنى ئەو خۆشەويستىيە كە ھەول بۆ پاراستنى ئەو كەسانە دەكات كە تواناى پاراستنى خۆيانان نىيە. ئەو خۆشەويستىيە ھەموو شتىك ماىەى ھەرەشە بن لىيانى دوور دەكاتەو، ھەموو لايەنە نەرىنيەكانيان دەشارىتەو و ناوبانگان لە ھەموو دووژمنانى و قسە ھىنان و بردنىك دەپارىت.

تېيىنيەكان: ئەو خۆشەويستىيەى بە خراپە دڤخۆش نايىت، بەلكو بە راستى دڤشاد دەبىت دڤسۆزىيە. دڤسۆزى بەردەوامى خۆشەويستىيە لەنيوان لاوازى و شكستەكاندا. دڤسۆزى دان بەو دەبىت كە دەگرىت ھەرچ كەسىك توشى لاوازى بىت و ھەندىك جار توشى شكست ھىنان بىت. خۆشەويستى دڤسۆزى چىژ وەرناگرىت بە كەوتنى كەسانىتر بەھەلەوە يان بەشكستەنيانان، بەلكو شاد دەبىت كاتىك كەسانىتر لە راستى و چاكە پىشكەوتو دەبن.

پرسیاری 12 (13: 7) مەبەست چىيە لەو دەى **خۆشەويستى باوەر بە ھەموو شتىك دەكات؟**

تېيىنيەكان: ئەو خۆشەويستىيەى باوەر بە ھەموو شتىك دەكات خۆشەويستىيە كە بۆ ئەو كەسانەى كە راستگويان نىيە. ئەو كەسانەى كە كارىگەريان لەسەرت ھەيە ئەوانەن كە باوەرپان بىت ھەيە. لە رۆشناىى بلاوونەو دەى گەندەلى و خراپە لە جىھاندا، خەلكە كە واپان لىھات - بە بى مەبەست ھەندىك جار - ھەست دەكەن كە نامانج و خواستەكانيان خراپن. بەلام خۆشەويستى بە شىوہىەكى ئەرىنى بىر لە خەلكى دەكاتەو بە بى گومانكردن لە خواست و مەبەست و كردهوكانيان ئەگەر ھۆكارىكى بەھىز بۆ ئەو مەبەستە نەبىت. ھەرودھا ئەو خۆشەويستىيەى باوەر بە ھەموو شتىك دەكات وا لەخاوەنەكەى دەكات متمانەى بە كەسانىتر ھەبىت لەبارەى بىرۆكەو ھەست و كىشەو لاوازيەكانى خۆى. ھەرچەندە رەنگە ئەم زانىارىيانەيان بە خراپى بەكار بەيىن، بەلام تۆ متمانەت پىيان ھەيە چونكە خۆشيانت دەوئ.

پرسیاری 13 (13: 7) مەبەست چىيە لەو دەى **خۆشەويستى ھىوا بە ھەموو**

شتىك دەخوازىت؟

پرسیاری 14 (13: 7) مەبەست چىيە

لەو دەى **خۆشەويستى بۆ ھەموو شتىك نارام دەگرىت؟**

تېيىنيەكان: خۆشەويستى بۆ ھەموو شتىك نارام دەگرىت ئەوہىە كە بەدرىتايى كات بەردەوام دەبىت. ھەرودھا لە تىروانىنى خودا بەردەوام دەبىت لەسەر كارى چاكە. خۆشەويستىيەكى بچر نىيە و لەرىنەوہىش نىيە، بەلكو ھىزى سەرەكى باوەردارى مەسپىيە لە ھەموو رۆژىكى ژياندا.

تېيىنيەكان: ئەو خۆشەويستىيەى پر لە ھىوايە خۆشەويستىيە كە لەبەرامبەر ئەو كەسانەى كە ھەمىشە خۆيان بە راستوودروست دەبينن. ئەو كەسەى ھەست بكات ھەمىشە راستوودروستە، پىي وايە ھەمىشە لەسەر راستىيە و خەلكىتر ھەلەن. ئەو زۆر بەئاسانى فەرمان لەسەر ھەمووان دەدات كە ئەوان لەسەر ھەلەن و ناكرى راست بن. بەلام ئەو خۆشەويستىيەى پر لە تكايە تەماشائى ئەم كەسە ناكات وەك ئەوہى ناوئىدى لەسەرە، بەلكو پىشپىنى دەكات خودا لە ژياندا كار بكات و بىگۆرىت. ھەرودھا ئەو خۆشەويستىيەى پر لە ھىوايە تەماشائى رووداوە سەختەكان بە ناوئىدى ناكات، بەلكو پىشپىنى دەكات خودا بىگۆرىتە چاكە و لە بەرژەوہندىمانبىت.

پرسیاری 15 (13: 8) مەبەست چىيە لەو دەى **خۆشەويستى ھەرگىز ناكەوتىت؟**

تېيىنيەكان: ئەو خۆشەويستىيەى كە ھەرگىز ناكەوتىت ناياترين خۆشەويستىيە. خۆشەويستى راستەقىنە تاهەتايە بەردەوام دەبىت، ھەمىشەيش كراوہىە و بەردەوام دەبىت لە كارىگەرى كردن لە خاوەنەكەى و تىركردنى لە ناخدا. ئەو خۆشەويستىيە تاهەتايە شكست ناھىنئىت چونكە خودا خۆشەويستىيە!

بیربکەرەوه: کام لەو راستییانە ی که له کتیبی پیرۆز هاتوو دەست دەدات وەکو کارێکی رەفتاری باوەرداران؟
بەشداربکەردن: وەرن با پتکەوه ئەو جیبەجێکردنە بنووسین که دەتوانین له (1 کۆرنسۆس 13: 1-13) دەریبەیتین؟
بیربکەرەوه: ئەو جیبەجێکردنە پیشنیار کراوه چیه که خودا لیتی داوا دەکات بیکۆرپتە به ریکخستنی کهسی؟
بنووسه: ئەم جیبەجێکردنە کهسیه له پەراوەکەت بنووسه. ههست به سهربهخۆیی بکه له بهشداربکەردنی جیبەجێکردنە کهسیه کهت که خودا له دلتی داناوه. (لهبیرت بێت که ئەندامانی هەر گروپێک راستی جیاواز ریکدهخەن: یان له خودی راستیه که جیبەجێکردنی جیاواز دەردههێتن. ئەمە ی خوارەوه لیستهیه که به جیبەجێکردنە پیشنیاره کراوهکان).

نموونه ی جیبەجێکردنی پیشنیاره کراوهکان.

- 3-1: 13 کار بکه بۆ ئەوهی خۆشهویستی دەوری ههبیّت له قسهکانت و له بهخشینهکانت و له قوربانیهکانت.
- 4: 13 لهگهڵ هاوسەری ژیاوت و مندالەکانت خۆراگر به. سهختی و ئازار لهخۆ بگره بهبێ ئەوهی تورهبیّت.
- 4: 13 بهسۆز به. لهسەرخۆ به لهگهڵ ههموو کهسێک رووبهرووت دهبیتهوه، بهدوای شیوازیك بگهڕی بۆ یارمهتیدانیان.
- 4: 13 دهستکراوه به. ریزی سامانی کهسانیتز و دهستکهوتهکانیان بگره.
- 4: 13 خۆبهکه مزان به سهبارەت به پیگه و دهستکهوتهکانت.
- 4: 13 خۆبهکه مزان به. به لووتبهرزیهوه، تهماشای خهڵکی مهکه.
- 5: 13 لیهاوت به. له ههموو رووداوێک به لیهاوتی و به رهوشتیهوه ههلسووکوت بکه.
- 5: 13 خۆویست مه به. بهدوای ئاواته خۆویستیهکاندا را مهکه، بهلکو کار بۆ بلاوکردنهوهی پادشایهتی خودا له کهسانیتزدا بکه.
- 5: 13 لهسەرخۆ به. خۆت له سروشته توندهکان رزگار بکه و تهماشای قسهو کردهوهکانی کهسانیتز مه که وەك خراپه ی تایبهتی.
- 5: 13 ببوره لهو کهسانه ی خراپه یان بهرامبهرت کردووه وەکو خودا لیبورردنی خودا بهرامبهرت.
- 6: 13 دلسۆز به. له شکستی خهڵک چیژ وهرمهگره، بهلکو دلخۆش به کاتیک سهرکهوتنیک ئە نجام دهکەن.
- 7: 13 ناوانگی خهڵکی بپاریزه له ریگای دوورکهوتنهوه له دووژمانی.
- 7: 13 به گومان مه به. ریگا بهخۆت مه ده گومانت له خواست و کردهوهکانی کهسانیتز ههبیّت بهبێ هۆکاری دروست.
- 7: 13 با هیوات ههبیّت. تهماشای هیچ کهسێک مه که بهو پیهی که ناومییدی لهسهره، بهلکو پینشبینی بکه تاوهکو خودا پلانه که ی تهواو بکات سهرباری کۆسپهکانت.
- 7: 13 هیلاکیهکان لهخۆ بگره، رامه وهسته له ئە نجامدانی هەر کاریک که له تیروانی خودا دروسته.
- 13-8: 13 خۆشهویستی خودا و کهسانیتز بکه به گرنگترین ئامانج له ژیاوتدا.

نموونه ی جیبەجێکردنی کهسی

(ئ) تورپ ده ب کاتیک مندالەکانم دوا دهکەون له ئە نجامدانی ئەوهی داویان لیدهکەم. بۆیه، پیویسته خۆم رابینم لهسەر ئەوهی که زیاتر لهگهڵیاندا خۆراگر و بهسۆز ب.

(ب) تیبینیم کرد ههندیك جار گومان له مه بهستهکانی ههندیك کهس دهکەم. بهلام کاتیک خۆشهویستی گومانی خراپه ی لیناکریت، ده مەوی رابیم لهسەر بیرکردنهوه به شیوهیهکی ئەرینی و وشه و کردهوهکانی به مه بهستیکی چاکه وه لهیهکی بده مەوه.

ههنگاوی 5 نوێژ بکه.

با به نۆره نوێژ بهرزبکهینهوه بۆ خودا، ههر کهسیک بۆ راستیهک نوێژ بکات که خودا له رێگای (1 کۆرنسۆس 13: 1-13) فیرمانی کرد.

(له نوێژ هکلهت له گهڵ شهو شته وهلامدانهوهت ههبیته که له وانهی شهو پهرتووکه فیری بوویت. مهشق بکهن لهسهه نوێژی کورت که له رستهیهک یان دوو رسته پیکبیت. له بیرت بیت که نهندامانی ههر گروپیک دهتوانن بۆ شتی جیاواژ نوێژ بکهن)

نوێژ

له گروپی دووانی یان سیانی، نوێژ بهرز بکهنهوه له پیناوی بهکتری و ههموو جیهان.

ئههرکی مالی

بۆ وانهی داهاوو

رابهری گروپ: شهو ئههرکی خوارهوه به نووسراوی بده شهندامانی گروپهکهت، یان داوايان لیبکه له پهراوهکانیان بینوسنهوه. بهلین: بهلین بده که قوتابیتی به کهسانیهتر بکهیت بۆ عیسیای مهسیح.

خهلوتهی روحی: ههموو رۆژیک کاتیکی بهسهه بهره له خهلوتهی روحی. رۆژانه نیو بهش له (کردار 1: 1 - 3: 10) بخوینه. شیوازی راستی پهسههند کراو بهکار بهینه. تیبینییهکانت بنوسه.

دهرخکردن: مهسیح: (2 کۆرنسۆس 5: 17). ههموو رۆژیک پیداجوونهوهیهک بکه لهو نایهته کتیبییانهی درخت کردوه. نوێژ: شهو ههفتهیه سهبارهت به شتیکی یان کهسیکی دیاریکراو نوێژ بکه، چاوهروانبه خودا چی دهکات (زهبووری 5: 3). زانیارییه نوێکان بنووسهوه له پهراوی تایبته به قوتابیتی. شهو تیبینییهات بنوسه که پهیهندی ههیه به خهلوتهی روحی، دهرخکردن، خویندنهوهی کتیبی، شهو ئههرکه مالییه.